

OBSAH

1. NA ÚVOD DO STUDIA SPOLEČENSKÝCH VĚD

9

1	<u>Základy státovědy a politologie</u>	13
1.1	Základní pojmy	13
1.1.1	Vznik státu a práva	14
1.1.2	Funkce státu a práva a formy státu	15
1.1.3	Dělbá státní moci	17
1.1.4	Vývoj názorů o účelu státu	19
1.2	Demokracie	26
1.2.	Pojem demokracie	26
1.2.2	Pseudodemokracie	34
1.2.3	Demokracie přímá a nepřímá	36
1.2.4	Republika a demokracie	37
1.2.5	Monarchie a demokracie	41
1.2.6	Řešení národnostní otázky v demokracii	42
1.2.7	Spravedlnost, rovnost a právo	43
1.2.8	Politika	49
1.2.9	Sdružování ve společnosti	51
1.2.10	Volby	56
1.3	Státní zřízení v Ústavě České republiky	58
1.3.1	Samospráva	61
1.3.2	Obec v právním pojetí	62
1.4.	Občan v právních vztazích	65
1.4.1	Pojem práva	65
1.4.2	Právní norma	69
1.4.3	Právo a morálka	72
1.4.4	Právo a náboženství	76
1.4.5	Právo a politika	76
1.4.6	Právní řád	78
1.4.7	Pojem právní postavení	79
1.4.8	Právní vědomí	80
1.4.9	Zdroje poznatků o právu	81
1.4.10	Lidská práva	82
1.4.11	Listina základních práv a svobod	86

1.4.12	Právní vztahy	89
1.4.13	Právní způsobilost	92
1.5	Státní trestání	93
1.5.1	Absolutní a relativní teorie	93
1.5.2	Společenské kořeny trestní deviace	94
1.5.3	Vývoj kriminality	95
1.5.4	Vymezení trestných činů a přestupků	97
1.5.5	Systém trestů	98
1.5.6	Soudy a soudnictví	102
1.5.6.1	Hlavní principy	102
1.5.6.2	Druhy soudů	105
1.5.6.3	Soudci	107
1.5.6.4	Soudní řízení	108
1.5.6.5	Náklady řízení	114
1.5.6.6	Výkon rozhodnutí	115
1.6	Notáři, advokáti, komerční právníci	118
2	<u>Základy sociologie</u>	121
2.1	Základní pojmy	121
2.1.1	Předmět sociologie	121
2.1.2	Obory sociologie	125
2.1.3	Výzkumné metody	127
2.2	Typy lidských společností	128
2.2.1	Příroda a společnost	128
2.2.2	Společnost primitivní	130
2.2.3	Tradiční společnost	131
2.2.4	Společnost zemědělská	133
2.2.5	Společnost industriální	133
2.2.6	Společnost postindustriální	134
2.3	Kultura a civilizace	135
2.3.1	Problém a prvky kultury	135
2.3.2	Kultura masová	135
2.3.3	Subkultura	138
2.3.4	Civilizace	139
2.3.5	Asimilace	141
2.3.6	Identita	142
2.4	Sociální stratifikace	143

2.4.1	Hlavní principy	143
2.4.2	Status	144
2.4.3	Hierarchie	146
2.4.4	Společenské třídy	150
2.4.5	Marxistické pojetí společnosti	156
2.4.6	Jiná pojetí společnosti	159
2.4.7	Společenský systém	161
2.4.8	Sociální komunikace	163
2.4.9.	Sociální skupiny	164
2.4.10	Rodina	171
2.4.11	Problém sociálních napětí	172
2.4.12	Legitimita, legalita, autorita	173
2.4.13	Socializace	175
2.4.14	Politická strana	181
2.5	Velké etnické celky	183
2.5.1	Národ	183
2.5.2	Etnikum a etnicita	188
2.5.3	Rasa	189
	<u>Na závěr</u>	193